

Algemene beschouwing Perspectiefnota 2024

Voorzitter,

De perspectiefnota die nu voorligt, is anders dan anders en brengt ons meteen voor allerlei dilemma's. Want wat is het 'perspectief'?

Het college erkent dit ook en heeft daarom een perspectiefnota gepresenteerd met veel adviesvragen. Bij de begroting moeten grote keuzes gemaakt worden, op basis van een echt financieel perspectief, al is het zeker niet een gunstig maar een zeer negatief perspectief. Dat betekent dat we 2025 wel halen, mits we enkele maatregelen nemen. Maar voor 2026 en verder moeten we nog oplossingen vinden.

Daarnaast willen we als ChristenUnie niet te snel bezuinigen / versoberen. Ons advies is om ons te richten op een sluitende begroting voor 2025 en stappen te zetten voor het gat daarna, en later definitieve keuzes te maken voor de andere jaren. De richtingen die in de perspectiefnota staan, kunnen dan verder uitgewerkt worden.

Verder willen we blijven investeren in zaken die goed zijn voor onze inwoners en doorgaan met bestaande projecten: investeren in schoolgebouwen en voorzieningen.

In het algemeen wil ik een aantal adviezen meegeven aan het college:

1. Kritisch en reëel begroten!

Wat de ChristenUnie betreft starten we met een technische aanpak, waarbij kritisch en reëel begroten het uitgangspunt is. We adviseren het college om kritisch te kijken:

- Naar de investeringsplanning en waar reëler begroten mogelijk is (dus kapitaallasten verschuiven als een investering niet in de geplande periode wordt opgeleverd).
- De kritische interne houding, zoals het opheffen van 10% van de restandkredieten en het schrappen van diverse formatieplaatsen, moet ook worden uitgedragen bij vergaderingen van onze Gemeenschappelijke Regelingen. Daarom dienen we mede de motie van de VVD hierover in.

Kritisch en reëel begroten betekent ook dat we snel het nieuwe voorstel van het college over het museumproject en de bibliotheek moeten zien. Op dit moment zitten de oude bedragen nog in de PPN. We blijven kritisch op dit project, zowel op de investering als de exploitatie maar zien de meerwaarde van samenwerken voor een nieuwe bibliotheek. Het is lastig discussiëren over deze investering als we de nieuwe plannen nog niet kennen.

Daarnaast zijn de rondwegen opgenomen met kapitaalslasten in de PPN. Maar hoe reëel is het om aan te nemen dat deze projecten ook in dit tijdsbestek worden gerealiseerd? Moeten

we deze bedragen dan wel in deze periodes laten staan? Voor alle duidelijkheid: voor ons is dit vooral een technische opmerking. Wij staan nog steeds achter het realiseren van oplossingen voor Ossenzijl en Blokzijl in de vorm van rondwegen of andere maatregelen als daar draagvlak voor is. Mocht er voor het vaststellen van de begroting van 2026 / 2027 meer duidelijkheid zijn, dan laten we ze staan. Maar voorlopig in potlood in deze periodes wat ons betreft.

Ook over de renovatie van het gemeentehuis willen we in het kader van reëel begroten iets zeggen: er zijn bedragen opgenomen zonder een investeringsbedrag en plan. Wij zijn kritisch op deze post. We willen voor de begroting meer informatie. Is dit niet bekend, dan kunnen we het niet opnemen.

Hetzelfde geldt voor het zwembad in Vollenhove. We willen de zwemfunctie behouden in de omgeving van Vollenhove, maar wel onder de juiste voorwaarden. We gaan geen oude schoenen weggooien voordat we nieuwe hebben. Dus eerst het voorstel, dan de financiële vertaling en consequenties.

2. Onze kwetsbare inwoners beschermen bij begrotingskeuzes

Onze kwetsbare inwoners mogen niet de dupe worden van falen van de landelijke overheid. Iedereen telt mee! Daarom staan bezuinigingen binnen bijvoorbeeld het armoede- en minimabeleid voor ons ver achter in de rij van opties. We blijven inzetten op het voorkomen van en het helpen bij schuldenproblematiek.

We kunnen instemmen met het verhogen van de prijs voor de gehandicaptenparkeerkaart, maar dienen wel een motie in om deze kosten niet te laten landen bij inwoners die onder ons armoede- en minimabeleid vallen. De hoge kosten mogen voor deze inwoners geen reden zijn om niet mee te kunnen doen in onze samenleving. Maximale kosten: 3000 euro per jaar en hiervoor hebben we binnen bestaande budgetten dekking gevonden.

We vinden het lastig dat het college als versoberende maatregel de bijzondere bijstand heeft opgenomen. Het is nog steeds onduidelijk, na herhaaldelijk vragen in de afgelopen periode, wat het effect is op onze inwoners. We hopen tegen de tijd van de begroting meer inzicht te hebben. We blijven kritisch op deze post.

3. Beleidskeuzes

Het college stelt voor om het budget voor startersleningen te verhogen in 2025. Wij doen een alternatief voorstel omdat sommige jongeren uit onze gemeente nu geen gebruik kunnen maken van deze lening door de voorwaarden. Ook willen we dat er vanaf 1 juli 2024 weer startersleningen verstrekt kunnen worden.

Daarnaast doet het college diverse voorstellen voor het uitbreiden van formatie. Wij willen dat het college deze uitbreidingen kritisch heroverweegt en kijkt of (een deel) hiervan ook opgevangen kan worden binnen de huidige begroting. Bijvoorbeeld door kritisch te kijken op welke projecten mensen nu zitten en of we daar wel mee door moeten gaan. Op deze keuzes willen we zicht krijgen.

Voorzitter, ik had maar zes minuten, terwijl er zoveel te bespreken is in deze perspectiefnota. Wij hebben de punten waar wij kritisch tegenover staan benoemd. Dit betekent ook dat we over de overige punten in de perspectiefnota voorlopig positief of neutraal staan.

Wij wensen het college Gods zegen toe en bidden voor meer perspectief dan nu, zodat we de goede dingen kunnen blijven doen voor de inwoners van onze gemeente. Het gaat ons in alles om de bloei van de onze mooie steden, kernen en wijken.